

Eiropas
Komisija

ES ekomarķējums tīrīšanas pakalpojumiem

Uzkopšanas pakalpojumu uzņēmumi saskaras ar pieaugošu spiedienu saskaņot savu komercdarbības, sociālo un vides aizsardzības praksi. Jaunie ES ekomarķējuma tīrīšanas pakalpojumu kritēriji sniedz stingras vadlīnijas *B2B* un *B2C* tīrīšanas uzņēmumiem, kas vēlas samazināt savu ietekmi uz vidi un garantēt savu vides pasākumu efektivitāti, izmantojot trešās puses pārbaudi. Septiņi obligātie un divpadsmit fakultatīvie kritēriji paredz holistisku pieeju, nosakot ierobežojumus izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem un piederumiem, ūdens un enerģijas patēriņam, personāla apmācībai un atkritumu apsaimniekošanai. Kritērijos priekšroka tiek dota arī tīrīšanas līdzekļiem ar *ISO 1* tipa marķējumu, piemēram, ES ekomarķējumu, kā arī *Nordic Swan* un *Blue Angel*.

(spiedogs: ES ekomarķējums * www.ecolabel.eu)

Pāreja uz aprites vides praksi

ES ekomarķējuma kritēriji uzkopšanas pakalpojumiem ir piemēroti uzņēmumiem ar jau pastāvošu vides aizsardzības praksi, kuri vēlas precizēt un strukturēt savus ilgtspējības un korporatīvās atbildības centienus, izmantojot šīs trešās puses sertifikāciju, kā arī uzņēmumiem, kuri vēlas izmantot ES ekomarķējuma kritērijus, lai palīdzētu tiem pāriet no lineārākas darbības uz aprites vides aizsardzības praksi. Šis marķējums apliecina arī uzņēmumu apņemšanos rūpēties par darbinieku labklājību un drošību, samazinot toksisko vielu iedarbību.

(spiedogs: ES ekomarķējums *
www.ecolabel.eu)

ES ekomarķējumam var pieteikties jebkurš uzkopšanas pakalpojumu uzņēmums: ir iespējams sertificēt visus uzņēmuma sniegtos uzkopšanas pakalpojumus vai sertificēt daļu no sniegtajiem pakalpojumiem, ja tiem ir atsevišķa grāmatvedības uzskaitē. Šobrīd uzkopšanas pakalpojumu uzņēmumi, kuriem ir ES ekomarķējuma sertifikāts, var pierādīt savas vides prakses efektivitāti zaļā publiskā iepirkuma konkursos.

#CircularEconomy
www.ecolabel.eu

Vairāk informācijas...

Shēma, tās iezīmes, iesaistītie tirgus dalībnieki, pieteikšanās process:
<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>

Aktuālās tēmas un risinājumi

Uzkopšanas pakalpojumi rada virkni vides problēmu, uz kurām attiecas ES ekomarķējums:

Aktuālās tēmas	Problēma	ES ekomarķējuma risinājums
1. aktuālā tēma: Toksicitāte cilvēkiem un videi	<i>Toksiskās vielas, kas ir tradicionālajos, tīrīšanas pakalpojumu sniedzēju izmantotajos tīrīšanas līdzekļos, kaitīgi ietekmē vidi un patērētājus.</i>	ES ekomarķējuma tīrīšanas pakalpojumi ierobežo savas darbības piesārņojošo ietekmi, izmantojot videi draudzīgus produktus : vismaz 50% no visiem gadā izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem jābūt ar ES ekomarķējumu vai citu EN ISO 14024 I tipa ekomarķējumu, un pārējiem 50% jāatbilst īpašiem kritērijiem. Piemēram, mazgāšanas līdzekļiem jāievēro minimālās kritiskās robežatšķaidījuma robežvērtības, tiem jābūt ar bioloģiski noārdāmām virsmaktīvajām vielām un jāatbilst stingriem ierobežojumiem attiecībā uz bīstamo vielu skaitu, nedrīkst būt pievienotas tādas vielas kā mikroplastmasa, fosfāti, EDTA, triklozāns un formaldehīds. Tās nevar noteikt arī kā akūti toksiskas, elpceļus vai ādu sensibilizējošas, kancerogēnas, mutagēnas vai reproduktīvajai funkcijai toksiskas vielas, kā arī ierobežot smaržvielu lietošanu. Uzkopšanas pakalpojumi var viegli sadarboties ar esošajiem ES ekomarķējuma tīrīšanas līdzekļu uzņēmumiem , lai izpildītu šo produktu lietošanas prasību.
2. aktuālā tēma: Neefektīva mazgāšanas līdzekļu lietošana	<i>Zema personāla informētība par atbilstošām tīrīšanas procedūrām un nepieejamas dozēšanas iekārtas noved pie pārmērīgas mazgāšanas līdzekļu lietošanas.</i>	Lai novērstu iespējamu neefektivitāti mazgāšanas līdzekļu izmantošanā, kritēriji paredz, ka visiem sertificētajiem uzņēmumiem ir jāveic oficiāla personāla apmācība un jāsniedz instrukcijas personālam, lai nodrošinātu pareizu izmantoto mazgāšanas līdzekļu dozēšanu, pareizu atšķaidīšanas proporciju izmantošanu un atbilstošu ciklu un temperatūras apstrādi. Personālam, kas veic ES ekomarķējuma iekšstelpu uzkopšanas darbus, jābūt piekļuvei automātiskajiem dozatoriem, mērtraukiem, rokas sūkņiem un smidzinātājiem. Ir nepieciešami arī augstas kvalitātes produkti, lai līdz minimumam samazinātu vajadzību pēc pārmērīga produkta daudzuma.
3. aktuālā tēma: Slikta atkritumu apsaimniekošana #Circular1	<i>Neefektīva atkritumu apglabāšanas pārvaldība un tīrīšanas pakalpojumu uzņēmumu izmantotie nepārstrādājami produkti veicina nevajadzīgu atkritumu rašanos, kā arī ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu.</i>	Kritērijos ir noteiktas prasības pareizai atkritumu apsaimniekošanai un apglabāšanai, lai ierobežotu to rašanos, kas ir saskaņā ar ES Atkritumu pamatdirektīvu (prioritāte ir atkritumu samazināšana to rašanās vietā, kam seko pārstrāde, reģenerācija un apglabāšana). Lai mudinātu uzņēmumus samazināt atkritumu daudzumu to rašanās vietā, kritērijos jo īpaši noteikts, ka uzkopšanas pakalpojumiem ir jāizstrādā vienreizlietojamie tīrīšanas līdzekļi (piemēram, cimdi) ar izturīgiem un atkārtoti lietojamiem izstrādājumiem. Turklāt vismaz 50% tīrīšanas tekstilizstrādājumu (lupatiņu un mopu galvu) jābūt izgatavotiem no mikrošķiedras, kas patērē mazāk ūdens. Lai izpildītu šo

Eiropas
Komisija

prasību, kritērijos izklāstīts “izvēles kritērijs”, kas paredz sadarboties ar esošajiem ES ekomarķējuma tekstilrūpniecības uzņēmumiem un iegūt papildu punktus atkarībā no tā, cik mopi un lupatiņas procentuāli ir sertificēti ar ES ekomarķējumu vai citu EN ISO 14024 I tipa ekomarķējumu.

Aktuālās tēmas un risinājumi

Uzkopšanas pakalpojumi rada virkni vides problēmu, uz kurām attiecas ES ekomarķējums:

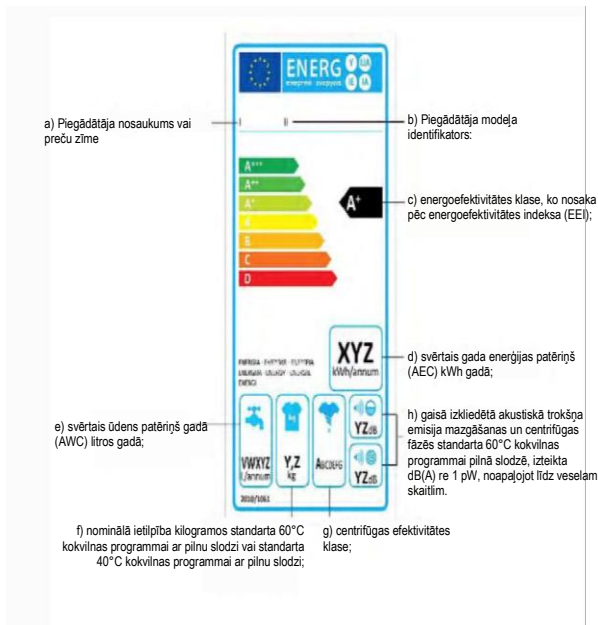
Aktuālās tēmas	Problēma	ES ekomarķējuma risinājums
----------------	----------	----------------------------

4. aktuālā tēma:
Neefektīvs enerģijas un ūdens patēriņš

Ja mazgāšanas personāls nepareizi izvēlas mazgāšanas ciklu un temperatūru, rodas nevajadzīgs enerģijas un ūdens patēriņš.

Kritērijos galvenā uzmanība tiek pievērsta minimālam enerģijas un ūdens patēriņam, izmantojot augstas kvalitātes un videi draudzīgus mazgāšanas līdzekļus, kā arī regulārai personāla apmācībai. Lai gan ES ekomarķējuma mazgāšanas līdzekļi un citi I tipa ekomarķējuma mazgāšanas līdzekļi efektīvi darbojas ar nesildītu ūdeni, ES ekomarķējuma piešķiršanai ir nepieciešama personāla apmācība, lai visi darbinieki zinātu, kā optimizēt tīrīšanas līdzekļu izmantošanu, piemēram, nodrošinot, ka tiek izmantoti mazāk energoietilpīgi mazgāšanas cikli un temperatūras. ES ekomarķējuma mazgāšanas līdzekļi ir ļoti efektīvi 30°C ūdens ciklos, kas palīdz samazināt enerģijas patēriņu. Pētījumos ir konstatēts, ka veļas mazgāšanai 30°C temperatūrā tiek patērēts trīs reizes mazāk enerģijas nekā mazgājot 90°C temperatūrā, un veļas mazgāšanai ar aukstu ūdeni tiek patērēts divreiz mazāk enerģijas nekā mazgājot ar 40°C temperatūrā. Kritērijos ir izklāstīts "izvēles kritērijs", kas ļauj uzņēmumiem vēl vairāk samazināt enerģijas patēriņu un iegūt papildu punktus, ja tiem pieder vai tie nomā mājāsaimniecības veļas mazgāšanas mašīnas, kas atbilst ES energomarķējuma A++ vai A+++ energoefektivitātes klasei.

<https://www.ademe.fr/sites/default/files/assets/documents/guide-pratique-reduire-facture-electricite.pdf>

1. attēls. Energoefektivitātes marķējums mājāsaimniecības veļas mazgāšanas mašīnām, © Avots: Eiropas Komisija, 2010.

5. aktuālā tēma:
Nav noteikts vides rīcības plāns

Bez definētiem vides rīcības plāniem uzņēmumiem ir grūti uzraudzīt un novērtēt savu veikumu un progresu vides jomā.

ES ekomarķējums palīdz uzņēmumiem veikt pasākumus, lai definētu mērķus un novērtētu savu darbību, pieprasot vides pārvaldības sistēmu ar precīzu vides politiku, rīcības programmu un iekšējo novērtēšanas procesu. Kritēriji veicina sinerģiju starp ES ekomarķējumu un citām esošajām trešo personu pārbaudītām sistēmām. Kā izvēles kritēriju uzņēmumiem ir iespējams iegūt papildu punktus, ja tie ir sertificēti saskaņā ar Vides vadības un audita sistēmu (EMAS) vai ISO 14001 standartu.

6. aktuālā tēma:
Transporta radītās emisijas

Atkarībā no uzkopšanas pakalpojuma, transportēšana uz klienta atrašanās vietu un no tās var veidot lielu daļu no uzņēmuma darbības. Šis transportēšanas laiks veicina oglekļa dioksīda emisijas, kuras

ES ekomarķējuma mērķis ir samazināt transporta radīto ietekmi, piešķirot papildu punktus uzņēmumiem, ja vismaz 50% tiem piederošo transportlīdzekļu atbilst 6. Eiropas emisiju standartam (pieļaujamās izplūdes gāzu emisiju robežvērtības vieglajiem pasažieru un kravas automobiļiem ES un EEZ dalībvalstīs) un vismaz 10% pārvadājumu tiek veikti ar bezizmešu transportlīdzekļiem. Punktus piešķir arī uzņēmumiem, kas ir izstrādājuši transporta plānus, kuri samazina

*varētu samazināt, izmantojot degvielas patēriņu.
labākus transporta
paņēmienus.*